

Anexa 5.1

Portofoliul de proiecte aferent Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru pentru perioada 2014-2020

ADR Centru a elaborat, în perioada 2012-2014, Planul de Dezvoltare a Regiunii Centru 2014-2020 (PDR Centru), acestea reprezentând principalul document de planificare și programare elaborat la nivel regional și asumat de către factorii de decizie din Regiunea Centru.

Capitolul 10 al PDR Centru cuprinde portofoliul de proiecte de la nivel regional, o bază de date cu proiectele care se doresc a fi implementate în perioada 2014-2020, la nivel regional. Această bază de date a fost realizată într-un larg parteneriat regional, cu participarea administrației, mediului academic și de cercetare, a societății civile și a mediului de afaceri. În urma centralizării ideilor de proiecte primite de la potențialii beneficiari, a rezultat o bază de date cu un număr de 1.365 proiecte, în valoare de aproximativ 28.426,88 mil. lei (6.317,08 mil. euro). Aici sunt incluse și ideile de proiecte transmise în cursul anului 2016 de potențialii solicitanți ai Axei Prioritare 1 „Promovarea transferului tehnologic” a Programului Operațional Regional 2014-2020.

În urma analizei acestor proiecte prin prisma priorităților și măsurilor strategice din cadrul Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru pentru perioada 2014-2020 (RIS 3), au fost identificate un număr de 100 proiecte, care au fost încadrate pe anumite priorități din cadrul documentului, astfel:

Priorități RIS 3	Număr proiecte	Valoare (mil. lei)
1.5 Susținerea orașelor „inteligente”	34	2.831,77
2.1 Crearea și modernizarea infrastructurii de cercetare din cadrul entităților publice și private	3	52,41
2.4 Dezvoltarea rețelelor de transfer tehnologic	25	761,61
3.4 Dezvoltarea brandurilor regionale	15	17,79
4.1 Modernizarea Infrastructurii de educație și formare profesională în domeniile de excelență	13	281,74
4.2 Îmbunătățirea pregătirii profesionale în domeniile regionale de excelență	2	17,50
4.3 Creșterea competențelor antreprenoriale în domeniile regionale de excelență	5	47,15
4.4 Îmbunătățirea abilităților de utilizare a tehnologiilor IT în domeniile de excelență	1	13,60
Mai multe priorități	2	6,08
Total	100	4.029,65

Proiectele identificate în cadrul Priorității 1.5 „Susținerea orașelor inteligente” vizează promovarea orașelor verzi, susținerea transportului urban sustenabil, dezvoltarea

iluminatului public, eficiența energetică a clădirilor și amenajarea spațiilor pentru agrement. Orașele cu nivel ridicat de dezvoltare sunt poli de atracție pentru orașele și comunele din vecinătate, având o influență directă în dezvoltarea economică și socială a zonei.

În vederea realizării acestei priorități, portofoliul de proiecte include următoarele tipuri de investiții:

- Creșterea și reabilitarea suprafeței de spații verzi și dezvoltarea de zone de recreere și petrecere a timpului liber prin: amenajare de zone verzi și spații de agrement, centre de recreere;
- Dezvoltarea unui transport urban sustenabil, piste pentru bicicliști;
- Realizarea și implementarea unor master-planuri pentru mobilitate în zona metropolitană;
- Sisteme de supraveghere a traficului;
- Creșterea eficienței energetice în orașe prin modernizarea iluminatului public, dezvoltarea de surse alternative de energie, eficiența energetică a locuințelor, dar și a spațiilor publice.

Mai trebuie menționat că Municipiul Alba Iulia implementează, în premieră pentru România, conceptul "smart city", primii pași fiind realizați prin 13 proiecte ce vor fi realizate ca urmare a unui parteneriat încheiat cu o companie de telefonie mobilă. Această inițiativă a prins ecou la nivel european, mulți parteneri de la nivelul municipalităților și organizațiilor cu care municipiul colaborează în cadrul proiectelor finanțate de către Comisia Europeană (ICLEI, Londra, Paris, Genova, Gent, Trondheim, Utrecht, Berlin, etc.) solicitând informații referitoare la acest proiect inovator, o astfel de inițiativă fiind unică prin prisma abordării integrate și a diversității partenerilor interesați să sprijine materializarea acesteia. Informații suplimentare despre proiect sunt disponibile pe site-ul Primăriei Municipiului Alba Iulia - <http://www.apulum.ro/>, cât și pe pagina oficială de Facebook a proiectului: <https://www.facebook.com/albaiuliasmartcity/>.

De asemenea, pe site-ul Ministerului Comunicațiilor și pentru Societatea Informațională este disponibilă versiunea consultativă a Ghidului Smart City pentru România, un instrument de evaluare a comunităților, care include și o serie de bune practici internaționale, soluții și tehnologii inteligente. Ghidul poate fi consultat la link-ul: <https://www.comunicatii.gov.ro/wp-content/uploads/2016/12/Ghid-Smart-City.pdf>.

Proiectele identificate în cadrul Priorității 2.1 „Crearea și modernizarea infrastructurii de cercetare din cadrul entităților publice și private” vizează modernizarea și dotarea infrastructurii de cercetare din cadrul a două universități și a unui spital din Regiunea Centru.

Prin proiectele aferente Priorității 2.4 „Dezvoltarea rețelelor de transfer tehnologic” se dorește dezvoltarea infrastructurii de cercetare și inovare, prin proiecte care vizează construirea de centre integrate de transfer de tehnologic, modernizarea și extinderea capacității centrelor existente, modernizarea infrastructurii de cercetare din cadrul unităților universitare de învățământ și a spitalelor universitare.

Pentru Prioritatea 3.4 „Dezvoltarea brandurilor regionale” sunt propuse, în principal, proiecte aferente domeniului turistic. Turismul este considerat unul din domeniile

economice care pot să crească competitivitatea Regiunii și să-i aducă dezvoltare economică și socială. Astfel, în regiune pot fi create branduri noi, urmând a fi promovate atât produse, cât și anumite locuri și tradiții.

Proiectele identificate în cadrul Priorității 4.1 „Modernizarea Infrastructurii de educație și formare profesională în domeniile de excelență” vizează construcția, reabilitarea, extinderea și dotarea unităților de învățământ profesional și tehnic, dar și crearea de noi tipuri de infrastructură și servicii ce permit o mai bună corelare a ofertei de formare profesională cu cererea pe piața muncii. Complementar, proiectele aferente Priorității 4.2 „Îmbunătățirea pregătirii profesionale în domeniile regionale de excelență” vizează formarea profesională continuă, prin dezvoltarea infrastructurii necesare și/sau prin formarea resurselor umane, cât și adaptarea curriculumului de studii în învățământul tehnic și profesional la evoluțiile tehnice și economice actuale și extinderea stagiilor de pregătire practică. De asemenea, proiectele aferente Priorității 4.3 „Creșterea competențelor antreprenoriale în domeniile regionale de excelență” fac referire la îmbunătățirea accesului populației din pe piața muncii, susținerea și consilierea antreprenorilor și a potențialilor antreprenori în dezvoltarea de afaceri inovatoare în domeniile de excelență, în timp pentru Prioritatea 4.4 „Îmbunătățirea abilităților de utilizare a tehnologiilor IT în domeniile de excelență” a fost identificat un proiect de îmbunătățire a abilităților de utilizare a tehnologiilor IT în domeniul agricol.

De asemenea, în cadrul întâlnirilor de descoperire antreprenorială de tip focus grup pentru domeniile de specializare inteligentă, care au avut loc în lunile septembrie – octombrie 2016, au fost identificate idei de proiecte, unele dintre ele putând fi finanțate în cadrul Axei Prioritare 1 a POR 2014-2020.

Astfel, în cadrul sectorului agroalimentar au fost propuse idei de proiecte pentru înființarea unor centre zonale de prelucrare a produselor agricole de origine animală, cât și pentru realizarea unor aplicații în agricultură ale cercetării desfășurate la nivelul universităților tehnice. În sectorul IT și industriei creative s-a propus crearea unui portal unic la nivel regional, a unui Living lab / Fab lab pentru Robotica, Machine learning - Centru de transfer tehnologic 3D în spațiul construcțiilor industriale și civile (programare 3D), cât și a unui centru de cercetare și TT în domeniul new-media și artelor spectacolului.

În sectorul automotive și mecatronică s-a propus crearea unor centre de inovare în domeniul automotivelor, dar și realizarea unor cutii negre și a unor stații de încărcare pentru mașini electrice. De asemenea, se dorește crearea unor centre de inovare în domeniile industriei textile, confecții, pielărie și transfer tehnologic în cadrul clusterelor (Industria textilă, confecții și pielărie) și a industriei lemnului și al mobilei (Silvicultură, industria lemnului, mobilă).

În cadrul evenimentului dedicat sectorului medical și farmaceutic au fost discutate idei de creare a unui centru de studii clinice pentru transfer tehnologic, a unui centru de transfer tehnologic interdisciplinar (dezvoltat pe structura polului de competitivitate în domeniul medical Tîrgu Mureș), cât și a unui Centru de transfer tehnologic – valorificarea rezultatelor cercetării prin integrarea lor în circuitul economic sub formă de dispozitive și produse farmaceutice noi sau îmbunătățite.

În domeniul mediului construit sustenabil se dorește construcția unor centre de transfer tehnologic în domeniile materialelor de construcții (moderne și tradiționale) și valorificării deșeurilor, iar pentru sectorul aeronautic înființarea unui centru regional de servicii de inginerie hibridă / mecatronică pentru domeniul aerospațial, care să integreze un centru de testare format din mai multe laboratoare, precum și un laborator de pregătire în mediul virtual.

Pentru domeniul de specializare inteligentă „Turismul Balnear” au fost aduse în discuție idei de proiecte de cercetare la Băile Tușnad pentru noi utilizări ale apelor minerale, crearea unui centru olimpic pentru pregătirea sportivilor la Băile Harghita, crearea unui centru de cercetare în domeniul balnear la nivelul Regiunii Centru, cât și elaborarea unui ghid de promovare a evenimentelor din cadrul localităților balneare din regiune.

Domeniul de specializare inteligentă	Idei de proiecte
Sectorul Agroalimentar	<ul style="list-style-type: none"> • Aplicații în agricultură ale cercetării desfășurate la nivelul universităților tehnice • Înființarea unor centre zonale de prelucrare a produselor agricole de origine animală
Sectorul IT și industriile creative	<ul style="list-style-type: none"> • Crearea unui portal unic la nivel regional • Living lab / Fab lab pentru Robotica, Machine learning, Centru de transfer tehnologie 3D în spațiul construcțiilor industriale și civile (programare 3D) • Crearea unui centru de cercetare și TT în domeniul new-media și artelor spectacolului • Localizarea și publicarea informațiilor în on-line • Digitalizarea și securizarea informațiilor
Automotive și mecatronică	<ul style="list-style-type: none"> • Crearea unui centru de inovare în domeniul automotive (celulă flexibilă de fabricație) și transfer tehnologic în cadrul unui cluster • Centru (laborator) de servicii de mentenanță predictivă • Laborator de audit tehnologic • Realizarea unei cutii negre după modelul cutiilor negre din aviație • Realizarea unor stații de încărcare pentru mașini electrice
Industria textilă, confecții și pielărie	<ul style="list-style-type: none"> • Crearea unui centru de inovare în domeniul industriei textile, confecții, pielărie și transfer tehnologic în cadrul unui cluster • Crearea unui centru de transfer tehnologic pentru testarea noilor tehnologii
Sectorul medical și farmaceutic	<ul style="list-style-type: none"> • Centru de studii clinice pentru transfer tehnologic • Centru de transfer tehnologic interdisciplinar (dezvoltat pe structura polului de competitivitate în domeniul medical Tîrgu Mureș) • Centru de transfer tehnologic – valorificarea rezultatelor cercetării prin integrarea lor în circuitul economic sub formă de dispozitive și produse farmaceutice noi sau îmbunătățite.

Mediul construit sustenabil	<ul style="list-style-type: none"> • Centru de transfer tehnologic în domeniul materialelor de construcții (moderne și tradiționale) • Proiect pilot ENERGY FARM (FAB LAB) • Centru de transfer tehnologic în domeniul valorificării deșeurilor • Servicii de sprijin acordat IMM-urilor pentru valorificarea energetică a resurselor locale – microhidrocentrale, biomasă;
Silvicultură, industria lemnului, mobilă	<ul style="list-style-type: none"> • Crearea unui centru regional de transfer tehnologic în domeniul industriei lemnului și al mobilei
Turismul Balnear	<ul style="list-style-type: none"> • Proiect de cercetare la Băile Tușnad (noi utilizări ale apelor minerale) • Crearea unui centru olimpic (pt. pregătirea sportivilor) la Băile Harghita • Îmbutelierea apelor minerale în vase ceramice și utilizarea lor ca ape medicinale • Crearea unui centru de cercetare în domeniul balnear la nivelul Regiunii Centru • Dezvoltarea unei baze de tratament + cazare în stil tradițional la Sângeorgiu de Mureș • Înființarea unei tabere de elevi la Băile Homorod axată pe promovarea culturii balneare și a factorilor curativi naturali din zonă • Elaborarea unui ghid de promovare a evenimentelor din cadrul localităților balneare din Regiunea Centru
Sectorul aeronautic	<ul style="list-style-type: none"> • Centru regional de servicii de inginerie hibridă / mecatronică pentru domeniul aerospațial, care să integreze un centru de testare format din mai multe laboratoare precum și un laborator de pregătire în mediul virtual

Aceasta este o sinteză a ideilor de proiecte colectate de ADR Centru care au putut fi structurate pe prioritățile Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru pentru perioada 2014-2020. Crearea portofoliului de proiecte reprezintă un proces continuu, iar în cadrul întâlnirilor viitoare ale Consorțiului Regional de Inovare Centru și a focus grupurilor pe domeniile de specializare inteligentă vor putea fi identificate și alte idei de proiecte, care vor fi corelate cu sursele de finanțare și prioritățile regionale.